

Raadsvergadering d.d. : 15 februari 2010

Besluit nummer : RB10.0017

Onderwerp : Beleidskader en Beheersdeel Treasurystatuut 2010

De raad van de gemeente Den Helder;

gelezen het raadsvoorstel nummer bl10.00032 van het college van burgemeester en wethouders van Den Helder van 26 januari 2010;

kennis genomen hebbende van de voorbereidende commissievergadering Bestuur en Middelen van 8 februari 2010;

besluit:

1. in te trekken het Treasurystatuut 2007;
2. vast te stellen van het Beleidskader Treasurystatuut 2010 met in achtneming van de wijziging in artikel 13, lid 2: **de betaling van facturen uitgevoerd binnen een termijn van twee weken; *)**
3. vast te stellen het Beheersdeel Treasurystatuut 2010, regelende de administratieve organisatie en interne beheersing van de gemeentelijke financieringsfunctie, zoals uitgewerkt in het document dat als bijlage deel uitmaakt van dit besluit.

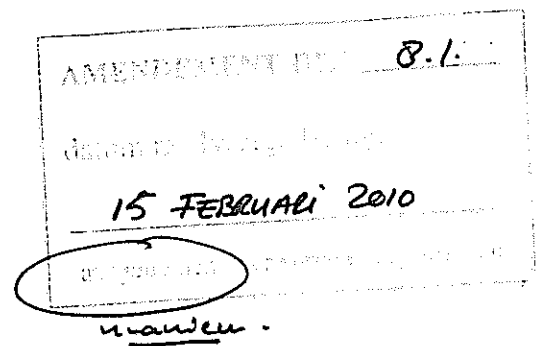
Aldus besloten in de raadsvergadering
van 15 februari 2010.

voorzitter
Koen Schuiling

griffier
mr. drs. M. Huisman

*) zie amendement nr. 8.1 van de fractie van ChristenUnie.

Amendement.

De gemeenteraad van Den Helder, in vergadering bijeen op 15 februari 2010;

gelezen het raadsvoorstel met nummer bl10.00032 van 26 januari 2010 tot vaststelling van het Beleidskader en Beheersdeel Treasurystatuut 2010 onder intrekking van het Treasurystatuut 2007 (agendapunt 8);

besluit:

artikel 13, lid 2, van het Beleidskader van het Treasurystatuut 2010 als volgt te wijzigen:

“2. de betaling van ^{facturen van} schulden uitgevoerd binnen een termijn van twee weken.”

Toelichting:

De fractie van de ChristenUnie is van mening dat het goed is voor het imago van de gemeente Den Helder als de gemeente bekend staat als een “goede betaler”. Daarbij heeft de wethouder Financiën in de vergadering van de commissie Bestuur en Middelen van 8 februari 2010 aangegeven dat het betalen van facturen binnen de twee weken de in de praktijk gehanteerde norm is.

ChristenUnie

T. Biersteker-Giljou

W. Koning

Treasurystatuut 2010

Gemeente Den Helder

BELEIDSKADER

I Begrippenkader

Artikel 1.

In dit statuut wordt verstaan onder:

- Cash management Het beheren van geldstromen en daaruit voortvloeiende saldi en liquiditeitsposities tot een periode van 1 jaar.
- Deposito Geldbedrag dat door de gemeente aan de banken wordt toevertrouwd voor korte tijd, tegen een vooraf overeengekomen rente en termijn.
- Derivaten Financiële instrumenten die hun bestaan ontleen aan een bepaalde onderliggende waarde. De onderliggende waarden kunnen financiële producten, zoals leningen of obligaties zijn. Derivaten worden onder andere gebruikt om renterisico's te sturen en financieringskosten te minimaliseren.
- Financiering Het aantrekken van benodigde financiële middelen voor een periode van minimaal één jaar.
- Treasuryfunctie De treasuryfunctie omvat alle activiteiten die zich richten op het besturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, de financiële stromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's. De treasuryfunctie bestaat uit vier deelfuncties: risicobeheer, gemeentefinanciering, kasbeheer en vorderingen en schuldenbeheer.
- Geldstromenbeheer Al die activiteiten die nodig zijn om liquiditeiten te transfereren zowel binnen de organisatie zelf als tussen de organisatie en derden (betalingsverkeer);
- Intern liquiditeitsrisico De risico's van mogelijke wijzigingen in de liquiditeitenplanning en meerjaren- planning waardoor financiële resultaten kunnen afwijken van de verwachtingen.
- Kasgeldlimiet De kasgeldlimiet begrenst de omvang van de korte financiering (korter dan een jaar) tot een percentage van het begrotingstotaal bij aanvang van het jaar.
- Koersrisico Het risico dat de financiële activa van de organisatie in waarde verminderen door negatieve koersontwikkelingen;
- Kredietrisico Het risico op een waardedaling van een vordering ten gevolge van het niet (tijdig) na kunnen komen van de verplichtingen door de tegenpartij als gevolg van insolventie of deficit.
- Liquiditeitenplanning Een gestructureerd overzicht van de toekomstige inkomsten en uitgaven ingedeeld naar aard en tijdseenheid.
- Rating De inschatting van de kans op eventuele wanbetalingen bij toekomstige rente- en aflossingsbetalingen op schuldpapier.
- Renterisico Het gevaar van ongewenste veranderingen van de (financiële) resultaten van de gemeente door rentewijzigingen.
- Renterisiconorm Het bedrag ter grootte van een percentage van het begrotingstotaal van het openbare lichaam bij aanvang van het jaar.
- Rentetypische looptijd Het tijdsinterval gedurende de looptijd van een geldlening, waarin op basis van de voorwaarden van de geldlening sprake is van een door de verstrekker van de geldlening niet beïnvloedbare, constante rentevergoeding.
- Ruddo Regeling uitzettingen en derivaten centrale overheden
- Saldobeheer Het beheer van de dagelijkse saldi op de rekeningen.
- Solvabiliteitsratio van 0% Status die door een bancaire toezichthouder in een EU lidstaat aan het schuldpapier van een instelling kan worden toegekend.
- Treasurystatuut De vastlegging van de beleidsmatige uitgangspunten van de treasuryfunctie in de vorm van uitgangspunten, doelstellingen, richtlijnen en limieten.

- Uitzetting Het tijdelijk toevertrouwen van liquiditeiten aan derden tegen vooraf overeengekomen condities en bedingen. Kortlopende uitzettingen hebben betrekking op een periode tot één jaar en langlopende uitzettingen hebben betrekking op een periode van één jaar of langer.
- Valutarisicobeheer De activiteiten die nodig zijn om het risico van ongewenste financiële gevolgen van valutawijzigingen te voorkomen.
- Wet fido Wet financiering decentrale overheden.

II DOELSTELLING

Doelstellingen van de treasuryfunctie

Artikel 2.

De treasuryfunctie van de gemeente dient tot:

1. Het verzekeren van duurzame toegang tot Europese financiële markten tegen acceptabele condities.
2. Het beschermen van het gemeentelijke vermogen- en (rente-)resultaten tegen ongewenste financiële risico's zoals renterisico's, koersrisico's, kredietrisico's, liquiditeitsrisico's en valutarisico's.
3. Het minimaliseren van de interne verwerkingskosten en externe kosten bij het beheren van de geldstromen en financiële posities.
4. Het realiseren van een flexibel en controleerbaar cash management in de gemeentelijke organisatie.
5. Het optimaliseren van de renteresultaten binnen de kaders van de Wet fido, de Uitvoeringsregeling Financiering decentrale overheden en Ruddo respectievelijk de limieten en richtlijnen van het treasurystatuut.

III RISICOBEEHER

Uitgangspunten risicobeheer

Artikel 3.

Met betrekking tot risicobeheer gelden de volgende algemene uitgangspunten:

1. De gemeente mag leningen of garanties uit hoofde van de 'publieke taak' uitsluitend verstrekken aan door de Gemeenteraad goedgekeurde derde partijen conform het gestelde in het door de Raad vastgestelde beleid.
2. De gemeente kan middelen, die een tijdelijk overschot betreffen, uitzetten uit hoofde van de financieringsfunctie indien deze uitzettingen een prudent karakter hebben en niet zijn gericht op het genereren van inkomen door het lopen van overmatig risico. Het prudente karakter van deze uitzettingen wordt gewaarborgd middels de richtlijnen en limieten van dit treasurystatuut.
3. Het gebruik van derivaten is toegestaan, maar deze worden uitsluitend toegepast ter beperking van financiële risico's.

Renterisicobeheer

Artikel 4.

1. De kasgeldlimiet wordt niet overschreden conform de Wet fido.
2. De renterisiconorm wordt niet overschreden conform de Wet fido.
3. Nieuwe leningen/uitzettingen worden afgestemd op de bestaande financieringspositie, de liquiditeitenplanning en de actuele rentestand.
4. De rentetypische looptijd en het renteniveau van de betreffende lening/uitzetting wordt zo veel mogelijk afgestemd op de actuele rentestand en de rentevisie.
5. Binnen de kaders gesteld onder lid 3 en lid 4, streeft de gemeente naar spreiding in de rentetypische looptijden van uitzettingen en leningen.

Koersrisicobeheer

Artikel 5.

1. Uitzettingen kunnen alleen gedaan worden als de hoofdsom gegarandeerd is.
2. De gemeente beperkt de koersrisico's op uitzettingen uit hoofde van financiering, door daarbij

uitsluitend de volgende producten te hanteren: rekening courant, spaarrekening, daggeld, deposito's en obligatiefondsen, onderhandse geldleningen, staatsleningen, medium term notes, garantieproducten.

3. Tevens beperkt de gemeente de koersrisico's door conform artikel 7 de looptijd van de uitzettingen af te stemmen op de liquiditeitenplanning.

Kredietrisicobeheer

Artikel 6.

1. Bij het uitzetten van middelen uit hoofde van financiering gelden de volgende uitgangspunten:
Uitzettingen vinden uitsluitend plaats bij:
 - Instellingen voor wiens waardepapier een solvabiliteitsratio van 0% geldt.
 - Nederlandse overheden en andere publiekrechtelijke lichamen;
 - Financiële instellingen met ten minste een AA-rating (voor lange termijn) en P-1 of A-1 (voor de korte termijn) van één van de volgende erkende rating-bureau's: Moody's of Standard & Poor's .
2. Bij het verstrekken van leningen uit hoofde van de publieke taak worden zoveel mogelijk zekerheden of garanties geëist.

Intern liquiditeitsrisicobeheer

Artikel 7.

De gemeente beperkt haar interne liquiditeitsrisico's door haar treasuryactiviteiten te baseren op een korte termijn liquiditeitenplanning (looptijd tot één jaar), alsmede een globale meerjarige liquiditeitenplanning die aansluit op het meerjareninvesteringsprogramma.

Valutarisicobeheer

Artikel 8.

Valutarisico's worden in de gemeente uitgesloten door uitsluitend leningen te verstrekken, aan te gaan of te garanderen in euro's.

IV GEMEENTEFINANCIERING

Financiering

Artikel 9.

Bij het aantrekken van financieringen voor een periode van één jaar en langer gelden de volgende uitgangspunten:

1. Financieringen worden enkel aangetrokken ten behoeve van de uitoefening van de publieke taak.
2. Financiering met externe financieringsmiddelen wordt zoveel mogelijk beperkt door primair de beschikbare interne financieringsmiddelen (reserves en voorzieningen) te gebruiken.
3. Toegestane instrumenten bij het aantrekken van financieringen zijn onderhandse leningen.
4. De gemeente vraagt telefonisch offertes op bij ten minste drie instellingen alvorens een financiering wordt aangetrokken. De gemeente legt de telefonisch verkregen offertes schriftelijk vast.
5. Leningen worden niet aangetrokken met het doel deze tegen een hoger rendement uit te zetten.

Langlopende uitzettingen

Artikel 10.

Bij het uitzetten van middelen uit hoofde van de financieringsfunctie voor een periode van één jaar en langer gelden de volgende uitgangspunten:

1. Uitzettingen worden uitsluitend gedaan onder de in artikel 4, 5, 6 en 8 genoemde voorwaarden.
2. De gemeente vraagt telefonisch offertes op bij ten minste drie instellingen alvorens een financiering wordt uitgezet. De gemeente legt de telefonisch verkregen offertes vast in een proces verbaal.
3. In de contracten voor het uitzetten van middelen moet een bepaling opgenomen voor een ontbindingsmogelijkheid door de Gemeente Den Helder indien een instelling gedurende de looptijd een rating lager dan genoemd in artikel 6 krijgt.

Relatiebeheer

Artikel 11.

De gemeente beoogt het realiseren van gunstige c.q. marktconforme condities voor af te nemen financiële diensten. Hiervoor gelden de volgende uitgangspunten:

1. Bankrelaties en hun bancaire condities worden ten minste ééns in de vijf jaar beoordeeld.
2. Bankrelaties dienen wat betreft hun kredietwaardigheid minimaal te voldoen aan de eisen die zijn gesteld in artikel 6.
3. Financiële instellingen (kredietinstellingen, beleggingsinstellingen, effecteninstellingen, verzekeraars en pensioenfondsen) dienen onder Nederlands of anderszins EU-toezicht te vallen, zoals De Nederlandsche Bank en de Verzekeringkamer.
4. Tussenpersonen dienen geregistreerd te staan bij de Autoriteit Financiële Markten (AFM) en daarvan een vergunning als makelaar te hebben ontvangen.

KASBEHEER

Geldstromenbeheer

Artikel 12.

Teneinde de kosten van het geldstromenbeheer te beperken wordt:

1. Het liquiditeitsgebruik beperkt door de geldstromen op gemeenteniveau op elkaar en de liquiditeitsplanning af te stemmen. Hierbij wordt erop toegezien dat de liquiditeitspositie voldoende is om te garanderen dat de korte termijn-verplichtingen tijdig en volledig kunnen worden nagekomen.
2. Het betalingsverkeer wordt zoveel mogelijk elektronisch uitgevoerd via één bank.

Vorderingen- en Schuldenbeheer

Artikel 13.

Teneinde een zo optimaal mogelijke liquiditeitspositie te kunnen waarborgen wordt:

1. een stringent incassobeleid gehanteerd.
2. de betaling van facturen uitgevoerd binnen een termijn van twee weken.

Saldo- en liquiditeitenbeheer

Artikel 14.

Voor het saldobehoor en het liquiditeitenbeheer gelden de volgende specifieke richtlijnen:

1. De gemeente streeft naar concentratie van de overtollige liquiditeiten binnen één rentecompensatiecircuit bij maximaal drie banken met de gunstigste condities.
2. Indien er een liquiditeitsbehoefte ontstaat kan de gemeente kortlopende middelen aantrekken. Hierbij wordt conform artikel 4 lid 1 - de kasgeldlimiet niet overschreden.
3. Toegestane instrumenten bij het aantrekken van kortlopende middelen zijn daggeld, kasgeldleningen en kredietlimiet op rekening courant.
4. Toegestane instrumenten bij het uitzetten van gelden voor een periode korter dan één jaar zijn rekening-courant, daggeld, spaarrekeningen en deposito's, commercial paper en certificates of deposit.
5. Bij het extern uitzetten van gelden korter dan één jaar zijn slechts de in artikel 6 genoemde wederpartijen toegestaan.
6. De gemeente vraagt telefonisch offertes op bij ten minste drie instellingen alvorens middelen worden aangetrokken of uitgezet met een looptijd korter dan één jaar. De gemeente legt de telefonisch verkregen offertes schriftelijk vast.

Inwerkingtreding

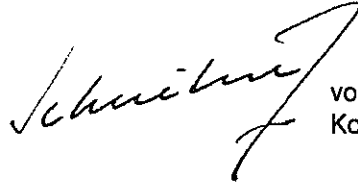
Artikel 15.

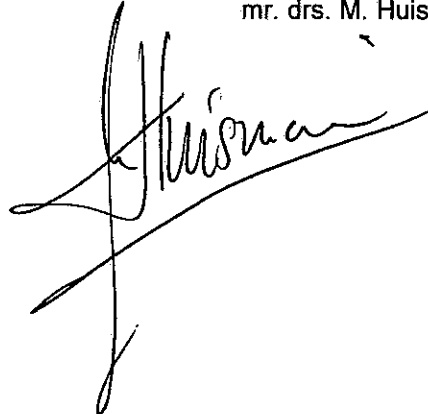
Dit treasurystatuut treedt in werking op de dag van zijn bekendmaking en werkt terug vanaf 1 januari 2010.

Artikel 16.

Dit statuut wordt aangehaald als 'Beleidskader Treasurystatuut 2010'.

Aldus vastgesteld in de vergadering van 15 februari 2010.

voorzitter
Koen Schuiling

griffier
mr. drs. M. Huisman

Memorie van toelichting Beleidskader

In dit treasurystatuut wordt het financieringsbeleid van de gemeente op hoofdlijnen vastgelegd. Dat gebeurt in de eerste plaats door het aangeven van de doelstellingen van de financieringsfunctie (in artikel 2). Vervolgens geeft het bestuur in het statuut aan binnen welke richtlijnen en limieten de doelstellingen dienen te worden gerealiseerd. Een richtlijn is een bindend voorschrift voor een handelwijze die gevolgd moet worden en een limiet is een type richtlijn die een uiterste grens aangeeft. Een belangrijk deel van de limieten en richtlijnen is bepaald door de Wet fido. Middels de limieten en richtlijnen wordt het risicoprofiel van de gemeente bepaald, waarbinnen de financieringsactiviteiten dienen te worden uitgevoerd.

De financieringsparagraaf in de begroting geeft de beleidsplannen voor de financieringsfunctie voor de komende jaren en in het bijzonder voor het eerstkomende jaar weer. Het bevat onder meer gegevens over de algemene ontwikkelingen en de concrete beleidsplannen binnen de kaders van het statuut. Het gaat hierbij vooral om de plannen voor het risicobeheer, de gemeentefinanciering (analyse financieringspositie, leningen- en garantieportefeuille en uitzettingsportefeuille) en het kasbeheer. Uit de toelichting zal moeten blijken dat de plannen binnen de kaders van de Wet fido en het treasurystatuut blijven. De financieringsparagraaf in het jaarverslag geeft in het bijzonder een verschillenanalyse tussen de plannen zoals deze zijn opgenomen in de begroting en de realisatie in het verslagjaar.

- Artikel 2 In artikel 2 worden de doelstellingen van de financieringsfunctie van de gemeente weergegeven, hieronder worden deze doelstellingen afzonderlijk toegelicht.
- Artikel 2 lid 1 In de eerste plaats dient de financieringsfunctie ervoor te zorgen dat de gemeente duurzaam toegang heeft tot de financiële markten tegen acceptabele condities. De financieringsfunctie dient te waarborgen dat de gemeente duurzaam in staat is de voor haar activiteiten benodigde middelen aan te trekken c.q. haar overtollige middelen uit te zetten op de financiële markten (bijv. bij banken). De condities die daar bij worden bedongen dienen, in het licht van de op het betreffende moment gebruikelijke condities, acceptabel (tenminste marktconform) te zijn.
- Artikel 2 lid 2 Door haar activiteiten loopt de gemeente de volgende financiële risico's: renterisico's, koersrisico's, kredietrisico's, interne liquiditeitsrisico's en valutarisico's. Het is de taak van de financieringsfunctie dergelijke risico's zo veel mogelijk te beperken. In de artikelen 4 tot en met 8 wordt aangegeven op welke wijze dit wordt gewaarborgd.
- Artikel 2 lid 3 De derde doelstelling van de financieringsfunctie is het minimaliseren van de kosten bij het beheren van de geldstromen en de financiële posities. Deze kosten bestaan o.a. uit rentekosten, provisies en kosten van het betalingsverkeer. Het is de taak van de financieringsfunctie het beheer zo efficiënt mogelijk uit te voeren.
- Artikel 2 lid 4 De gemeente streeft ernaar de renteresultaten te optimaliseren. Dit betekent dat de gemeente geen middelen onbenut laat maar streeft naar zo hoog mogelijke renteopbrengsten (c.q. zo laag mogelijk rentekosten) zonder dat daarbij overmatige risico's worden gelopen. De prioriteiten van de financieringsfunctie liggen in eerste instantie bij het beheersen en beperken van financiële risico's, de financieringsfunctie is immers géén winstgerichte afdeling (profit center). Binnen het acceptabele risicoprofiel zoals vastgesteld in de Wet fido en dit treasurystatuut kan desondanks worden gestreefd naar optimalisatie van de renteresultaten.
- Artikel 3 lid 1 De Wet fido geeft twee belangrijke beleidsmatige uitgangspunten met betrekking tot financiering. Dit betreft de publieke taak waarvoor leningen en garanties dienen enerzijds en het prudente karakter van (overige) uitzettingen anderzijds. Er wordt hierbij dus een specifiek onderscheid gemaakt tussen het verstrekken van leningen uit hoofde van de publieke taak en het uitzetten van middelen uit hoofde van financiering.

De wet stelt geen eisen aan het verstrekken van leningen en garanties uit hoofde van de publieke taak. Wel wordt in de toelichting op de Wet fido het volgende aangegeven: Het gemeentebestuur bepaalt de publieke taak. De begroting en de begrotingswijzigingen bepalen het budgettaire kader voor de uitoefening van de publieke taak. In dit licht is het de afdeling Bestuur, Communicatie en Financiën dat het politieke besluit voor dergelijke garanties en leningen voorbereidt. Wel dient deze advies in te winnen van het Facilitair Bedrijf (in het licht van haar expertise) alvorens een beslissing te nemen t.a.v. het verstrekken van leningen of garanties uit hoofde van de publieke taak.

Het Facilitair Bedrijf, team Administratiekantoor adviseert over bijvoorbeeld financieringsvoorwaarden en de implicaties van de betreffende aanvraag voor de totale financiële positie van de gemeente. Daarnaast is het van belang dat het Facilitair Bedrijf de betreffende aanvraag opneemt in de liquiditeitenplanning.

Artikel 3 lid 2 Conform de Wet fido, dienen uitzettingen uit hoofde van financiering (zie toelichting artikel 3 lid 1) een prudent karakter te hebben.

In de Wet fido en de bijbehorende ministeriële regelingen wordt het begrip prudent nader uitgewerkt. Het aangaan van financiële transacties met als oogmerk die financiële waarden te zijner tijd eventueel met winst te verkopen, is nadrukkelijk niet toegestaan (zie artikel 2 lid 2 Wet Fido en de memorie van toelichting op de Wet fido). Bankachtige activiteiten het aantrekken en uitzetten van middelen met als doel het genereren van inkomsten zijn als gevolg van deze bepaling verboden. De richtlijnen en limieten van dit treasurystatuut vallen binnen de kaders van de Wet fido.

De limieten en richtlijnen van dit treasurystatuut zijn specifiek geformuleerd om het prudente karakter van de uitzettingen uit hoofde van financiering te garanderen en hebben derhalve géén betrekking op (eventueel) verstrekte leningen of garanties uit hoofde van de publieke taak van de gemeente. Hiervoor geldt het beleidskader zoals weergegeven in de vigerende beleidsnota.

Artikel 3 lid 3 De gemeente staat het gebruik van derivaten toe, maar deze worden uitsluitend toegepast ter beperking van financiële risico's.

Artikel 4 lid 1 Renterisicobeheer omvat het beperken van de invloed van (externe-) rentewijzigingen op de financiële resultaten van de gemeente.

Een belangrijk uitgangspunt van de Wet fido is het vermijden van grote fluctuaties in de rentelasten van openbare lichamen. Teneinde een grens te stellen aan korte financiering (met een rentetypische looptijd tot één jaar) is in de Wet fido de kasgeldlimiet opgenomen. Juist voor korte financiering geldt dat het renterisico aanzienlijk kan zijn, aangezien fluctuaties in de rente bij korte financiering direct een relatief grote invloed hebben op de rentelasten. De kasgeldlimiet wordt berekend als een wettelijk percentage van het totaal van de jaarbegroting van de gemeente bij aanvang van het jaar.

Artikel 4 lid 2 Het doel van de renterisiconorm is het beheersen van de renterisico's op de vaste schuld (schuld met een rentetypische looptijd van één jaar of langer) door het aanbrengen van spreiding in de looptijden in de leningenportefeuille. De renterisiconorm kan worden berekend door een vastgesteld percentage te vermenigvuldigen met de totale vaste schuld.

Artikel 4 lid 3 Afstemming op de liquiditeitenplanning beoogt bedragen slechts te lenen cq. uit te zetten gedurende de periode dat zij daadwerkelijk nodig respectievelijk beschikbaar zijn.

- Artikel 4 lid 4 Een rentevisie is een toekomstverwachting over de rente-ontwikkeling, op basis waarvan een financierings- en beleggingsbeleid wordt gevoerd. Afhankelijk van de (interne- of externe) ontwikkelingen zal de gemeente haar rentevisie actualiseren. De rentevisie kan daarbij gebaseerd worden op de rentevisie van enkele gezaghebbende financiële instellingen, zoals de huisbankier. Afstemming van het beleid op de rentevisie kan effect hebben voor de bepaling van het moment van uitzettingen en/of het aantrekken van geldleningen.
- Artikel 4 lid 5 Door spreiding aan te brengen in de rentetypische looptijd (de periode dat de rente van een uitzetting vast is) van uitzettingen, wordt de invloed van een rentedaling op de renteresultaten gespreid over meerdere jaren. Deze spreiding is slechts mogelijk indien uit de liquiditeitenplanning blijkt dat middelen gedurende een langere periode beschikbaar zijn.
- Artikel 5 lid 1 Ten aanzien van de financiële instrumenten die kunnen worden gehanteerd voor uitzettingen in het kader van financiering, geldt in de Wet fido als belangrijkste uitgangspunt dat de hoofdsom van de betreffende uitzetting in tact blijft. Bij alle in dit artikel genoemde producten wordt aan het einde van de looptijd ten minste de hoofdsom (bij vastrentende waarden de nominale waarde) uitgekeerd.
Bij het uitzetten van gelden op rekening courant, spaarrekening, daggeld, deposito's e.d. worden géén koersrisico's gelopen. Het kan bij dergelijke producten echter voorkomen dat de opnamemogelijkheden beperkt zijn (in het bijzonder bij deposito's en soms bij een spaarrekening). Voor uitzettingen uit hoofde van de publieke taak van de gemeente worden in dit treasurystatuut geen richtlijnen met betrekking tot producten opgenomen. Van belang is dat de Gemeenteraad bepaalt dat de betreffende uitzetting tot de publieke taak van de gemeente behoort. In dit kader is het bijvoorbeeld mogelijk dat uitzettingen in de vorm van aandelen tot de publieke taak behoren.
- Artikel 5 lid 2 Koersrisico's kunnen nooit volledig worden uitgesloten. Als de organisatie in een vastrentend product heeft belegd maar wegens wijziging in de liquiditeitenplanning - voor de afloopdatum deze uitzetting moet verkopen, dan wordt niet 100% van de hoofdsom terugbetaald, maar de huidige waarde van de uitzetting afhankelijk van de rente en resterende looptijd. Om deze koersrisico's zoveel mogelijk te beperken stemt de gemeente de looptijd van de uitzetting af met de liquiditeitenplanning.
- Artikel 6 lid 1a. Ter beperking van kredietrisico's zijn in dit artikel richtlijnen opgenomen voor de minimale kredietwaardigheid van de partijen waar de gemeente middelen uitzet / belegt.

Een (credit-) rating is een beoordeling van de kredietwaardigheid van een instelling, die voor zowel de korte als voor de lange termijn wordt verschaft door gerenommeerde rating Agencies zoals Standard & Poor's en Moody's. De hoogste kredietwaardigheid wordt bij Standard & Poor's weergegeven met AAA, gevolgd door AA en A. Moody's kwalificeert van hoog naar laag Aaa, Aa en A. Daarnaast kent men kwalificaties met letters B, C en D. Een A-rating staat voor zeer kredietwaardig.

Overzicht ratingkwalificaties

Moody's	Standard & Poors	Lange Termijn
Aaa	AAA	Extreem kredietwaardig
Aa	AA	Zeer kredietwaardig. Veiligheidsmarge echter niet zo hoog als bij de AAA-categorie
A	A	Zeer kredietwaardig. Er zijn echter factoren aanwezig waardoor afbetaling in de toekomst enig gevaar loopt.

Vervolg ratingkwalificaties

Moody's	Standard & Poors	Korte termijn
P-1	A-1+/A-1	Capaciteit voor rente en aflossing is extreem, respectievelijk zeer groot.
P-2	A-2	Voldoende capaciteit voor tijdige betaling aanwezig. Echter niet zo groot als in bovengenoemde categorie.
P-3	A-3	Adequate capaciteit voor tijdige betaling aanwezig. Echter kwetsbaar indien de omstandigheden tegenzitten.

Artikel 6 lid 2 De Wet fido stelt geen eisen aan de kwaliteit van de debiteuren bij het verstrekken van leningen of garanties aan derden in het kader van de publieke taak. Omdat de Gemeenteraad de publieke taak bepaalt, worden leningen of garanties uitsluitend verstrekt aan door de Gemeenteraad goedgekeurde partijen. Teneinde de kredietrisico's te verkleinen kunnen zekerheden of garanties worden verlangd van de debiteuren.

Artikel 7 Interne liquiditeitsrisico's doen zich bijvoorbeeld voor wanneer de gemeente gelden voor een bepaalde periode heeft uitgezet en gedurende de looptijd van de uitzetting blijkt dat de gelden (onverwacht) nodig zijn voor het doen van een investering. Dit kan tot gevolg hebben dat de gemeente tijdelijk een lening moet aantrekken (wanneer de uitzettingen vast staan in bijvoorbeeld een deposito) ofwel tussentijds een uitzetting moet verkopen (bijvoorbeeld een obligatie). In beide gevallen kan dit negatieve gevolgen hebben voor de financiële resultaten.

Ter beperking van dit risico baseert de gemeente haar financiële transacties op een liquiditeitenplanning waarin de toekomstige inkomsten en uitgaven van de gehele organisatie zijn gepland. Teneinde aansluiting te zoeken op de meerjarige investeringsplanning van de gemeente is er voor gekozen om een liquiditeitenplanning met een periode van 1 tot 4 jaar op te stellen.

In de praktijk is het opstellen van een betrouwbare en nauwkeurige liquiditeitenplanning niet eenvoudig. Dit heeft te maken met de inherente onzekerheden die verbonden zijn aan de activiteiten van de gemeente en de hieraan verbonden financiële gevolgen. Het is daarom van groot belang dat het Facilitair Bedrijf juist, tijdig en volledig wordt geïnformeerd door de overige afdelingen over de financiële gevolgen van hun activiteiten.

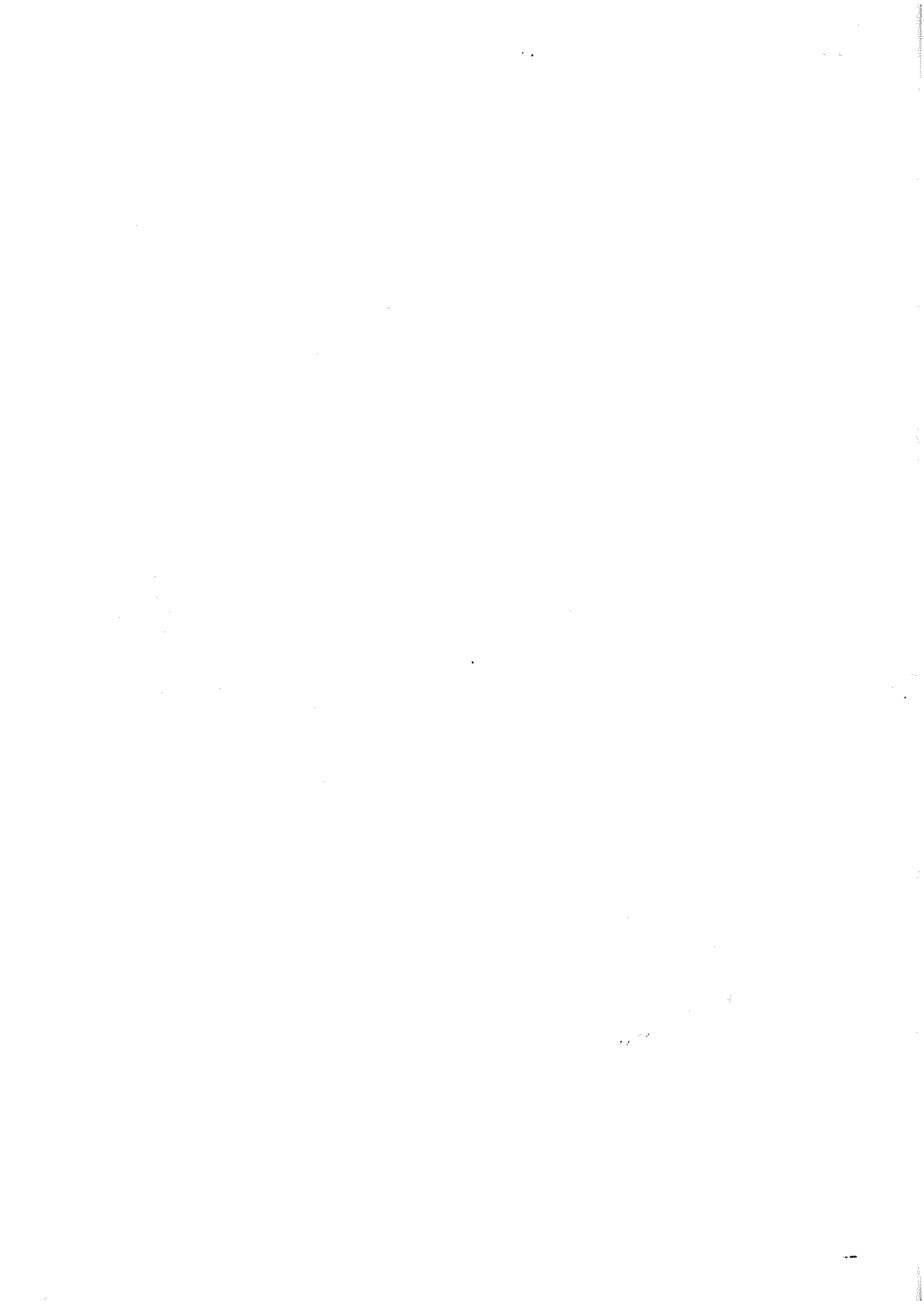
In de meerjarige liquiditeitenplanning worden onder meer opgenomen:

- alle interne en externe ontwikkelingen die op lange termijn van belang zijn;
- de verwachte geldstromen op basis van het bestaande beleid, meerjareninvesteringsplannen, beheerplannen, uitvoeringsprogramma infrastructuurle werken en dergelijke;
- de verwachte ontwikkeling van reserves en voorzieningen;
- de ontwikkelingen in de leningenportefeuille op grond van de bij te houden vervalkalender;
- de effecten van het financieringsbeleid zoals vastgelegd in dit statuut.
- de effecten voortvloeiend uit de planning- en controlinstrumenten/producten.

Artikel 8 Dit betreft een ongewijzigde voortzetting van het beleid binnen de gemeente.

Artikel 9 lid 1 Het aantrekken van gelden met als doel deze met winstoogmerk te beleggen is door artikel 2 lid 2 van de Wet fido (zie ook memorie van toelichting op de Wet fido) nadrukkelijk niet toegestaan.

Artikel 9 lid 2 Teneinde de renteresultaten te optimaliseren wordt zoveel mogelijk intern gefinancierd.

- Artikel 9 lid 4 Deze richtlijn beoogt de marktconformiteit van financieringen te waarborgen, voor bijv. te betalen rentepercentages, provisies, (boete-) clausules bij vervroegde aflossing etc. Middels het opvragen van meerdere offertes wordt bereikt dat de gemeente een beter beeld heeft van de op dat moment gebruikelijke tarieven en voorwaarden op de financiële markten. Op basis daarvan kan een afgewogen keuze worden gemaakt. Praktijk is dat die offertes alleen telefonisch (kunnen) worden opgevraagd. De telefonisch opgevraagde offertes worden door de gemeente vastgelegd in een op te stellen proces verbaal.
- Artikel 10 Uitzetting betreft het uitzetten van middelen (uit hoofde van financiering) voor een periode langer dan één jaar. In het onderdeel Risicobeheer (artikel 3 tot en met 8) is gedefinieerd op welke wijze de gemeente het prudente karakter van haar uitzettingen waarborgt. In dit artikel worden aanvullende richtlijnen met betrekking tot uitzettingen geformuleerd.
- Artikel 10 lid 2 Deze richtlijn beoogt de marktconformiteit van uitzettingen te waarborgen, voor bijv. het ontvangen rentepercentage, de hoogte van transactiekosten etc. Middels het opvragen van meerdere offertes wordt bereikt dat de gemeente een beter beeld heeft van de alsdan gebruikelijke tarieven en voorwaarden op de financiële markten. Op basis daarvan kan een afgewogen keuze worden gemaakt. Praktijk is dat die offertes alleen telefonisch kunnen worden opgevraagd. De opgevraagde telefonische offertes worden vastgelegd in een proces verbaal.
- Artikel 11 lid 1 Op het gebied van relatiebeheer beoogt de financieringsfunctie het realiseren van zo gunstig mogelijke condities voor de door haar af te nemen diensten. Teneinde structuur aan te brengen in de momenten waarop de beoordeling van bankrelaties plaats heeft, is opgenomen dat deze beoordeling minimaal eens in de vijf jaar plaats moet hebben.
- Artikel 11 lid 3 Tussenpersonen hebben een intermediairfunctie bij het afsluiten van financiële transacties en vallen niet onder de tegenpartijen. De vereisten van lid 2 zijn voor tussenpersonen dan ook niet van toepassing. Teneinde dit te ondervangen stelt de gemeente voor tussenpersonen als eis dat zij onder toezicht van de Autoriteit Financiële Markten (AFM) staan en daarvan een vergunning als makelaar hebben ontvangen.
- Artikel 12 lid 1 Geldstromenbeheer omvat met name het zorgdragen voor een efficiënt betalingsverkeer (zowel uitgaven als ontvangsten). Geldstromen kunnen bijvoorbeeld op elkaar worden afgestemd door een betalingsdatum af te stemmen op bepaalde verwachte ontvangsten. Hiermee wordt voorkomen dat de gemeente tijdelijk middelen aan moet trekken (cq. middelen aan haar uitzettingen-portefeuille moet onttrekken) teneinde de betreffende betaling (tijdelijk) te financieren.
- Artikel 12 lid 2 Het laten uitvoeren van het betalingsverkeer door één bank heeft als voordeel dat er geen kosten hoeven te worden gemaakt om gelden tussen verschillende banken over te boeken.
- Artikel 14 lid 1 Het saldo en liquiditeitenbeheer betreft het beheer van de dagelijkse saldi op de rekeningen (-courant) van de gemeente. Teneinde de noodzaak tot het doen van interne overboekingen te beperken, worden verschillende rekeningen die de gemeente bij één bank aanhoudt opgenomen in een saldocompensatiecircuit. Dit is een systeem waarbij de (valutare) debet en creditsaldi van alle rekeningen van een organisatie worden samengevoegd tot één gecombineerd saldo, waarover de rente wordt berekend.
- Artikel 14 lid 3 en 4 In deze leden worden limitatief de mogelijke korte termijn financieringsinstrumenten benoemd. De term daggeld (ook wel callgeld genoemd) staat voor een opgenomen of uitgezette lening voor onbepaalde tijd die dagelijks gewijzigd kan worden. Kasgeldleningen zijn niet verhandelbare leningen voor een vast bedrag en een vaste periode en tegen een vast rentepercentage. Kredietlimiet op de rekening courant betreft de mogelijkheid debet (rood) te staan op de rekening courant.

BEHEERSDEEL

Administratieve organisatie en interne beheersing

Uitgangspunten administratieve organisatie en interne controle

Artikel 1.

In het kader van de treasuryfunctie gelden de volgende algemene uitgangspunten op het gebied van administratieve organisatie en interne controle:

1. Bij de uit te voeren financieringstransacties is functiescheiding doorgevoerd met als belangrijkste voorwaarden:
 - a. iedere transactie wordt door minimaal twee functionarissen geautoriseerd (het vier-ogen-principe);
 - b. de uitvoering en controle geschiedt door afzonderlijke functionarissen;
2. Wederpartijen wordt opdracht gegeven de bevestigingen van iedere transactie te versturen naar de teamleider Administratie Kantoor van het Facilitair Bedrijf.
3. De transacties worden onmiddellijk geregistreerd door de functionaris die de transactie heeft afgesloten en gecontroleerd door de functionaris die belast is met de interne controle.

Verantwoordelijkheden

Artikel 2.

De verantwoordelijkheden met betrekking tot de financieringsfunctie van de gemeente staan in onderstaande tabel gedefinieerd.

Functie	Verantwoordelijkheden
De Gemeenteraad	<ul style="list-style-type: none"> - Het vaststellen van treasurydoelstellingen, het treasurybeleid door middel van de financiële verordening (ex artikel 212 van de gemeentewet); - Het houden van toezicht op de uitvoering van het treasurybeleid aan de hand van de financieringsparagraaf in de begroting en de jaarrekening als onderdeel van de Planning & Control cyclus.
Het college van B&W	<ul style="list-style-type: none"> - Het vaststellen van beleidskaders en limieten voor de treasuryfunctie in een treasurystatuut (afgestemd op de financiële verordening); - Het uitvoeren van het treasurybeleid (formele verantwoordelijkheid); - Het achteraf bekrachtigen van de afgesloten transacties (bij een looptijd > 1 jaar); - Het rapporteren aan de Gemeenteraad bij de Planning & Control cyclus over de uitvoering van het treasurybeleid in de financieringsparagraaf (o.a. kasgeldlimiet en renterisiconorm).
Afdelingsmanagers / Budgethouders	<p>Het zorg dragen voor het tijdig aanleveren van betrouwbare operationele informatie over toekomstige geldstromen aan het Administratiekantoor, met het oog op de liquiditeitsplanning.</p>
Teamleider Concernstaf Strategie en Beleid	<ul style="list-style-type: none"> - Het voorbereiden van beleidsvoorstellen inclusief kaderstelling op financieel gebied; - Het voorbereiden van college- en raadsadviezen voor het verstrekken van geldleningen uit hoofde van de publieke taak.
Afdelingsmanager Facilitair Bedrijf	<ul style="list-style-type: none"> - Het bewaken van de kwaliteit van de financieringsprocessen; - Het controleren van de volledigheid en betrouwbaarheid van de informatievoorziening van de financieringsfunctie en hierover rapporteren aan het college van Burgmeester en Wethouders; - Het afsluiten van financiële contracten voortvloeiend uit het door het college van Burgmeester en Wethouders vastgestelde mandaatbesluit; - Het zorgdragen voor getrouwe/rechtmatige verantwoording van de uitvoering van de door hem/haar gemandateerde financieringsactiviteiten; - Het rapporteren in programmarapportages en jaarrekening aan de Concern Controller en het college van Burgmeester en Wethouders over de uitvoering van het financieringsbeheer.
Teamleider Administratiekantoor	<ul style="list-style-type: none"> - Het uitvoeren van de aan haar/hem gemandateerde financieringsactiviteiten conform het treasurystatuut, de financieringsparagraaf en het mandaatbesluit; - Het uitvoeren van de activiteiten met betrekking tot de volgende deelfuncties: het risicobeheer, gemeentefinanciering (financiering, uitzetting en relatiebeheer) en liquiditeitsbeheer. Deze activiteiten moeten conform dit treasurystatuut en de financieringsparagraaf worden uitgevoerd en de transacties dienen geautoriseerd te zijn door of namens de afdelingsmanager Facilitair Bedrijf; - Het aantrekken en uitzetten van gelden in het kader van het saldo- en liquiditeitsbeheer; - Het beheren van de geldstromen; - Het aanleveren van tijdige, volledige en betrouwbare gegevens

	<p>omtrent de financiële positie aan de teamleider Administratiekantoor en afdelingsmanager Facilitair Bedrijf c.q. de Concern Controller;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Het rapporteren aan de Afdelingsmanager Facilitair Bedrijf over de uitvoering van de aan hem gemandateerde activiteiten; - Opstellen liquiditeitspositie; - Leveren liquiditeitsprognose; - Het juist en volledig administreren van de bezittingen, schulden, rechten, verplichtingen, inkomsten, uitgaven, ontvangsten en betalingen in de financiële administratie; - Het voeren van de interne controle op de uitgevoerde financieringstransacties en hierover rapporteren aan de Teamleider Administratiekantoor en de Afdelingsmanager Facilitair Bedrijf; - Het opzetten van administratieve richtlijnen op het gebied van financiering i.s.m. de adviseur AO/procesverbetering; - Het uitwerken van beleidskaders in operationele procedures.
--	---

Bevoegdheden

Artikel 3.

In onderstaande tabel staan de bevoegdheden op basis van mandatering door burgemeester en wethouders met betrekking tot financieringsactiviteiten van de afdeling Facilitair Bedrijf, team Administratiekantoor, weergegeven alsmede de daarbij benodigde autorisatie.

	Bevoegd functionaris (eerste handtekening)	Autorisatie door (tweede handtekening)
Saldo-, liquiditeiten- en geldstromenbeheer		
1. Het uitzetten van geld via callgeld, deposito, spaarrekening en obligatiefondsen a. Bank voor Nederlandse Gemeenten b. Overige banken (betalingsoopdracht)	Thesaurier en andere hiertoe aangewezen medewerkers Thesaurie	Teamleider Administratiekantoor en andere hiertoe aangewezen medewerkers Administratiekantoor
2. Het aantrekken van geld via callgeld of kasgeld	Thesaurier en andere hiertoe aangewezen medewerkers Thesaurie	Teamleider Administratiekantoor
3. Betalingsoopdrachten voorbereiden en versturen	Thesaurier en andere hiertoe aangewezen medewerkers Thesaurie	Teamleider Administratiekantoor en andere hiertoe aangewezen medewerkers Administratiekantoor
Kasbeheer (centrale gemeentekas):		
4. a. Storten/opnemen kasgeld Publiekszaken b. Kascontrole: het wekelijks opmaken van de kas bij Publiekszaken c. het drie-maandelijks uitvoeren en vastleggen van de kascontrole	Medewerker Publiekszaken Medewerker Publiekszaken Thesaurier	Teamleider Publiekszaken Medewerker Thesaurie Teamleider Publiekszaken
Bankrelatiebeheer		
5 Bankrekeningen openen/sluiten/wijzigen	Teamleider Administratiekantoor of Thesaurier	Burgemeester

6 a. Bankcondities en tarieven afspreken voortvloeiend uit overeenkomsten b. Overeenkomsten met bankinstellingen	Thesaurier Teamleider Administratiekantoor of Thesaurier	Teamleider Administratiekantoor Burgemeester
Risicobeheer		
7 Het afsluiten van derivatentransacties	Thesaurier	Teamleider Administratiekantoor
Financiering en uitzetting		
8 Het afsluiten van kredietfaciliteiten	Thesaurier	Teamleider Administratiekantoor
9 Het aantrekken van gelden via onderhandse, langlopende leningen zoals vastgelegd in de financieringsparagraaf	Thesaurier	Teamleider Administratiekantoor
10 Het uitzetten van gelden via onderhandse geldleningen zoals vastgelegd in de financieringsparagraaf	Thesaurier	Teamleider Administratiekantoor
11 Het verstrekken van leningen aan derden uit hoofde van de publieke taak	Gemeenteraad	Burgemeester
12 Het garanderen van gelden uit hoofde van de publieke taak	Gemeenteraad	Burgemeester

Informatievoorziening

Artikel 4.

Met betrekking tot de financieringsactiviteiten dient tenminste de in de onderstaande tabel opgenomen informatie te worden verstrekt door de betreffende functionarissen:

Informatie	Frequentie	Informatie-verstrekker	Informatie-ontvanger
1. Gegevens m.b.t. toekomstige uitgaven en ontvangsten voor de liquiditeitenplanning	Maandelijks	Afdelingsmanagers / Budgethouders	Beleidsmedewerker Thesaurie
2. a. Liquiditeitenplanningen	Kwartaal	Beleidsmedewerker Thesaurie	Afdelingsmanager Facilitair Bedrijf + Teamleider Administratiekantoor
b. Liquiditeitenanalyse	Maandelijks	Beleidsmedewerker Thesaurie	Idem
3. Opstellen en evaluatie financieringsparagraaf binnen de Planning & Control processen	Jaarlijks	Beleidsmedewerker Financiële Administratie	Afdelingsmanager Facilitair Bedrijf + Teamleider Administratiekantoor
4. Informatie aan toezichthouder zoals genoemd in art.4 Wet fido	Kwartaal	Beleidsmedewerker Thesaurie	Derden
5. Melding van lening- / uitzettings- / garantiebepsluiten conform de Wet fido	binnen 14 dagen na besluit	College van B&W	Provincie

Inwerkingtreding

Artikel 5.

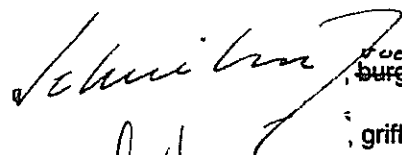
Deze administratieve organisatie en intern beheersing met betrekking tot dit Treasurystatuut treedt in werking op de dag van zijn bekendmaking en werkt terug vanaf 1 januari 2010.

Artikel 6.

Dit statuut wordt aangehaald als 'Beheersdeel Treasurystatuut 2010'.

Aldus vastgesteld in de vergadering van

15 FEB. 2010

voorzitter
burgemeester

griffier

Memorie van toelichting Beheersdeel

Artikel 1 Bij de financieringsfunctie zijn veel personen en organen betrokken. Het statuut legt expliciet het delegatie- en mandateringspatroon vast, in casu welke taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden de betrokken partijen hebben. Met het oog op de omvang van de transacties en de hiermee samenhangende risico's, zijn in dit artikel een aantal specifieke uitgangspunten opgenomen teneinde een transparante functiescheiding aan te brengen tussen beleidsbepaling en de uitvoering/administratie en controle op financiële transacties.

Artikel 2 en 3 De verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de functionarissen die binnen de gemeente betrokken zijn bij de financieringsactiviteiten zijn in artikel 15 respectievelijk artikel 16 beschreven. De toekenning van de genoemde functies en bijbehorende bevoegdheden en verantwoordelijkheden aan functies en/of functionarissen vindt plaats via de hertoe dienende documenten (mandaten, besluiten e.d.). Deze verantwoordelijkheden dienen te worden gecommuniceerd naar de betrokkenen.

De eindverantwoordelijkheid voor het financieringsbeleid ligt primair bij het bestuur van de gemeente. Teneinde niet onnodig te worden belast met het dagelijkse financieringsbeheer draagt het bestuur een deel van haar bevoegdheden over aan de ambtelijke organisatie. De praktische uitvoering van het beleid heeft dus vooral op ambtelijk niveau plaats, wat als voordeel heeft dat er slagvaardiger kan worden geopereerd. Bij de toewijzing van bevoegdheden is zoveel mogelijk rekening gehouden met de vereiste functiescheiding tussen besluitvorming, uitvoering/administratie en controle.

Artikel 4 De tabel in dit artikel geeft weer op welke wijze de informatievoorziening wordt gewaarborgd voor: *operationele informatie* (punt 1 en 2), *beleidsmatige informatie* (punt 3) en *verantwoordingsinformatie* (punt 4 en 5). Het verstrekken van juiste, tijdige, volledige en relevante verantwoordingsinformatie moet gerekend worden tot de belangrijkste voorwaarden voor het kunnen beheersen van de financiële en interne risico's van de gemeente.

Afdelingen dienen per omgaande informatie te verschaffen op de momenten waarop zich significante wijzigingen voordoen in hun verwachtingen omtrent tijdstip of omvang van toekomstige betalingen of ontvangsten (bijv. bij uitstel van een grote investering).